

„Kapaszkodj meg
ebbe a földbe erősen,
magyarom”

ÉRTÉK, TUDÁS, IDENTITÁS A SOMLÓ-SÁG KULTURÁLIS TENGYELÉN CÍMŰ MINTAPROJEKT EREDMÉNYEIT ÖSSZEFOGLALÓ KIADVÁNY

CSELEKVŐ KÖZÖSSÉGEK – AKTÍV KÖZÖSSÉGI SZEREPVÁLLALÁS EFOP-1.3.1-15-2016-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

A mintaprojekt helyszíne
Kiscsősz, a hagyományok
faluja

„A HAGYOMÁNY NEM
A HAMU ŐRZÉSE, HANEM
A LÁNG TOVÁBBADÁSA”

TARTALOMJEGYZÉK**4 BEVEZETŐ**

Helyi társadalom erősítése..., közösségépítés..., kohézió..., együttműködés..., megtartó erő...

6 A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK HELYE, A MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET BEMUTATÁSA

A térség társadalmi állapota, célcsoport, célok
Kiscsősz
Az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület

7 TEVÉKENYSÉGÜNK RÉSZTERÜLETEI:

- 7** Képzések, táborok
- 8** Művészetoktatás, tehetséggondozás
- 9** Rendezvények
- 10** Magyar – Magyar kapcsolatok

11 A MINTAPROJEKT MEGVALÓSULÁSA

- 11** Kulturális területek közötti együttműködések – Múzeum fenntartás, múzeumi együttműködés
- 12** Céljaink
Összegezve: A társadalmi „boldogságérzet” fokozása
- 13** Kulturális területek közötti együttműködés – Könyvtári együttműködések, archiválás, dokumentálás

14 A MINTAPROJEKTEN BELÜL LÉTREHOZOTT KÖZÖSSÉGEK, ALKOTÓKÖRÖK**17 JELENTŐSEBB PROGRAMJAINK, MELYEK A MINTAPROJEKTHEZ KAPCSOLÓDNAK**

- 18** A PROJEKT EREDMÉNYEI
AZ EREDMÉNYEK SZÁMOKBAN
A FOLYTATÁS ALAPJAI

19 A FOLYTATÁS:

BEVEZETŐ

HELYI TÁRSADALOM
ERŐSÍTÉSE...,
KÖZÖSSÉGÉPÍTÉS...,
KOHÉZIÓ...,
EGYÜTTMŰKÖDÉS...,
MEGTARTÓ ERŐ...

Manapság sokszor elhangzó kifejezések, melyek a magyar vidék fellendítését célzó programok kulcsszavai. Nos, ezek a fogalmak mind-mind egy olyan ideális alapra épülhetnek, melyben létezik a helyi társadalom, de a belső értékvilágot, működésének rendjét kellene befolyásolnunk. Megállják-e a helyüket ezek a fogalmak akkor, ha a helyi társadalom már nem, vagy csak foszlányaiban létezik? Tudunk-e közoktatással foglalkozni, ha az intézmények tanulói létszáma minden lehetséges alsó határ alá süllyedt? Érdemes-e versenyképes munkahelyet teremteni, ha a munkaképes felnőtt réteg nagy része már rég a nagyvárosokban, vagy külföldön dolgozik? Lehet-e közösséget fejleszteni, ha a közösségnek nincsenek tagjai? Még nagyobb kérdés, vajon hogyan tud „cselekedni” az a közösség, amelyet az elmúlt fél évszázadban a szétforgácsolódás sújtott? Az Élő Forrás Hagyományörző Egyesület ezeket a kérdéseket vizsgálja. Működésünk évtizedei alatt ráébredtünk, hogy minden problémára van megoldás, hogy minden nehéz kérdésre van pozitív válasz. Ezek a válaszok és megoldások azonban messzebbre kell, hogy mutassanak a néhány hónapos, vagy egy-két éves kampány-szerű programoknál, amelyek sokba kerülnek, de valójában csak ideig-óráig csökkentik a „betegség tüneteit”. Célunk tehát a végső gyógyulás kell, hogy legyen. Ehhez azonban új feladatokat, célokat kell kitűznünk és programunkba más kifejezéseket kell behelyeznünk.

Helyi társadalom újjáépítése. Közösségek létrehozása. Ismerkedés. Alapok lehelyezése, bizalom kialakítása. Visszaköltöztetés.

Tapasztalataink szerint a mai helyzetben ezek a fogalmak jobban megállják a helyüket. Kiscsász teljes lakossága a hivatalos adatok szerint 137 fő. Valójában talán 70-80 fő lakja a települést és ez a létszám évről évre csökken. Ezt a folyamatot kell megállítanunk, megfordítanunk.

A Cselekvő közösségek projekt rengeteg értéket és lehetőséget hordoz. A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001 pályázati azonosítóval rendelkező „Kapaszkodj meg ebbe a földbe erősen, magyarom” – Érték, tudás, identitás a Somló-Ság kulturális tengelyén elnevezésű mintaprojekt fő célja volt, hogy a hagyományos értékekre alapozva aktív, tartós közösségeket hozzon létre, melyek a projekt befejezése után önműködő módon folytatják közösségi tevékenységeiket. A cél, hogy ezek a közösségek megalakuljanak és működjenek megvalósult, és hozzájárult a társadalmi aktivitás növeléséhez. A fejlesztésbe bevont településeken a közösségi szerepvállalás erősödött, a csoportjainkba bevont célközönség tagjai közül voltak, akik csatlakoztak önkénteseink körébe is. Csoportjaink tagjai aktívan részt vesznek a közösségi élet szervezésében, igyekeznek az általuk megismert közösséget, közösségeket aktívvá, önműködővé tenni. A csoportok működésük során olyan tárgyi és szellemi értékekkel gyarapítják térségünket, amelyet az általunk szervezett rendezvényeken bemutatva, a szájhagyomány útján térségünkben terjesztve, gazdagabbá és aktívabbá teszik vidékünk közösségi kulturális életét.

A közösségek a helyi értékekre, hagyományra és a régi tudásra építhetnek, mely valójában mindig is a közösségben való létezés alapja volt. A családi hagyományozódás, a kalács munkák, az utcák, faluközösségek programjai, a tematikus kisközösségek (színkörök, zenekarok, legényegyletek), vagy a mindennapok csoportosulásai (fonó, kukoricafosztó, libatömő, diótörő munkacsoportok) által megvalósított rendszeres események adták az együttélés alapját a régi időkben is. A gyermek a kemény munka során láthatott élő példaképet édesapjában, a kisleányok

a családi estéken tanulhatták el a felnőtt korban értéké csiszolódo gyermekjátékokat és dalokat, a szomszédok a kalácsban tanulták meg megbecsülni egymás tudását, képességeit. A haragosok pedig a vasárnapi faluközösségi eseményeken nézhetek egymás szemébe, tisztázva egymáshoz való viszonyukat. Az ilyen élethelyzetek megteremtése tehát a feladat úgy, hogy első lépésben ki kell töködni a társadalmi hézagokat. Munkánk részeredményét talán tíz-tizenöt év múlva újra vizsgálhatjuk.... Biztos vagyok benne, hogy sikereket tapasztalunk majd.

KOVÁCS NORBERT

(Örökös

Aranysarkantyús, Príma Díjas, a Népművészet Ifjú Mestere), az Élő Forrás Hagyományörző Egyesület elnöke

A PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK HELYE, A MEGVALÓSÍTÓ SZERVEZET BEMUTATÁSA

A TÉRSÉG TÁRSADALMI ÁLLAPOTA, CÉLCSOPORT, CÉLOK

Kistérségünk a Közép-Dunántúl egyik legelmaradottabb vidéke, a kiemelten fejlesztendő térségek közé tartozik. Az évtizedek óta tartó elvándorlás mellett tovább rontotta a helyzetet a devecseri iszapömlés, mely az érintett települések értelmiségi rétegének további csökkenését hozta. Az iskolák évről évre a túlélésért küzdenek, céljuk elsősorban a működési létszám elérése, a szakmai sikeresség másodlagos. Művelődési intézmény nincs (egyedüliként Devecserben működik), a Faluházakat csak ritkán üzemeltetik. Közművelődési szakemberek nincsenek.

A társadalom korosztályi megoszlása az idősek irányába erősödik, a fiatalok elvándorolnak, valódi családok szerény számban élnek a falvakban.

A célcsoportunk tehát a teljes helyi társadalom kell, hogy legyen.

KISCSŐSZ

Kiscsősz a Devecser járáshoz tartozik, eldugott faluként bújik meg a Somló és a Ság hegy átlóján. Térségünkben az egyik leghagyományosabb képet mutató település, ahol szerencsére nem sokat változott a huszadik század első felében kialakult egy utcás falukép. A házak nagy része most is a régi építési stílust mutatja, „macskalépcsős” oromfalas utcafronttal. Az itt élő emberek gazdálkodnak, állatot tartanak, kertet és földet művelnek. Igazi vidéki életet élnek.

AZ ÉLŐ FORRÁS

HAGYOMÁNYŐRZŐ EGYESÜLET

Az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület 2003-as alapítása óta azonos alapelvek mentén végzi munkáját. A kevésbé fejlett Közép-dunántúli régióban, Veszprém megyében, 290/2014 (XI.26) Korm. Rendelet szerint a komplex programmal fejlesztendő Devecseri Járásban, Kiscsőszön található a székhelyünk. A szervezet alapszabálya szerint alkotóművészettel, kulturális tevékenységgel, oktatással, ismeretterjesztéssel foglalkozik, ez alapján a projekt céljait szolgáló tevékenységek ellátására alkalmas és felhatalmazott. Az Élő Forrás Hagyományőrző Egyesület évtizedes fennállása óta a magyar néphagyomány kutatását, átörökítését tekinti fő feladatának. E célok mentén végzi tevékenységét, szervezi, bonyolítja programjait. Munkája évről évre egyre szerteágazóbb, sokszínűbb lett, melynek eredményeként a szervezet mára az egész magyar nyelvterületen, sőt több távoli országban is ismertté vált.

Székhelye Veszprém megye egyik legkisebb falujában van. Itt hozta létre múzeumát, mely egyben szakmai tevékenységének fő helyszíne. Az elmúlt másfél évtizedben elsősorban a magyar néptánc és népzene gondozása terén tevékenykedett, de egyre inkább kapcsolódtak a néphagyomány más területei is a programokhoz (mesemondás, mesterségek megismerése, vásárok, kézműves programok szervezése).

TEVÉKENYSÉGÜNK RÉSZTERÜLETEI

Rendszeresen szervezünk néptáncos továbbképzéseket. A képzések tematikája változó, de kiemelten a magyar néptánc és népzenei kultúrához kapcsolódik. Gyakran választunk egy-egy tájegységről ismert táncanyagot. Ilyenkor a gyakorlati oktatásra helyezzük a hangsúlyt. A néphagyománnyal kapcsolatos elméleti ismeretekről is tartunk képzéseket, így például pedagógusok számára népi gyermekjátékokat, játékdalokat oktatunk, módszertani információkat adunk át. Különleges érdeklődés kíséri a már több alkalommal megtartott szakmai beszélgetéssorozatot, melyen alkalomról alkalomra elismert folkloristák, koreográfusok vesznek részt. Erre a programra az ország minden részéről, de a határon túlról is érkeztek táncoktatók, együttes

vezetők. A nyári időszakban több szakmai tábort is bonyolítunk, melyek fő helyszíne Kiscsósz. E táborok egyre népszerűbbek, kedveltebbek. A programban a népzene és néptánc oktatás mellett módszertani beszélgetések, kiegészítő események kapnak helyet. A célközönség ezeken a táborokon a gyermek, ifjúsági, vagy felnőtt korosztályból egyaránt kikerülhet. Nemzetközi érdeklődésre tart számot a Gyakorló Néptáncosok és Táncoktatók Tábora – Dúvó Népzenei Tábor, melyre Amerikából, Kanadából, Ausztriából, Németországból, Japánból és az összes határon túli magyarlakta vidékről vannak jelentkezők. Hagyományos program a Táncos Tehetségek Tábora, melyen minden évben közel kétszáz gyermek vesz részt.

**KÉPZÉSEK,
TÁBOROK**

MŰVÉSZETOKTATÁS, TEHETSÉGGONDOZÁS

A térség néptánc oktatásának meghatározó szereplőjeként oktatási intézményekkel együttműködve rendszeres néptánc órákat, tehetséggondozó foglalkozásokat tartanak az Egyesület oktatói. Óvodások és iskolások egyaránt részt vehetnek a kihelyezett néprajzórán, naptári ünnepekhez igazított játékos ismerterjesztő foglalkozásokon, melyeken a hagyomány szinte minden területéről szó esik. A néptánc csoportok kiemelkedő tehetségű tagjai megyei, országos versenyeken, fesztiválokon érnek el sikereket, rendszeresen vendégszerepelnek a térség kulturális rendezvényein, ünnepi programjain. 2014-ben megalapítottuk az Élő Forrás Alapfokú Művészeti Iskolát, melynek táncóráira az első tanévben 140, a jelen tanévben 260 tanuló jelentkezett. Tanítványaink a térség kistélepléseinek iskolásai. Számukra építjük a helyi kisközösségeket, melyek az iskolai forma mellett erősítik a helyi emberi, családi kötődéseket is.

RENDEZVÉNYEK

Szinte minden hónapra esik olyan népművészeti rendezvény, melyet az Egyesület önállóan, vagy partner szervezetekkel összefogva szervez. Bekapcsolódik a térség népművészeti programjaiba, segíti a kistelepülések rendezvényeit. Legjelentősebb rendezvényeink: Kiscsőszi Pajtafesztivál, Együttélésben, Élő Értékek a Somló-Ság Kulturális Tengelyén, Bakony-Somló Népművészeti Találkozó, Farsangi Disznóvágás Kiscsőszen, Regölés Kiscsőszen, Veszprémi Folklórparádé, Bakony Virágai Szólótáncverseny, Vándorvigadalom.

A Kiscsőszi Pajtafesztivál a magyar népzenei és néptáncos élet egyik legmeghatározóbb szakmai rendezvénye. A kiscsőszi portákon, pajták kapujában, árnyat adó diófák alatt és akácligetekben négy napon át szólnak a magyar népzene legszebb dallamai, koppannak a táncos csizmák, perdülnek a szoknyák.

MAGYAR – MAGYAR KAPCSOLATOK

Évek óta szervezzük és fejlesztjük „Hidak” programunkat. E tevékenységünk kezdetben arra korlátozódott, hogy határon túli magyar hagyományörzőkkel építettünk ki kapcsolatot. Később ezeket a szervezeteket meghívtuk Magyarországra és közös eseményeket, konferenciákat, előadásorozatokat szerveztünk. Jelenleg egy honlap formájában ismertetjük tevékenységünket (www.hidakforum.hu). A honlapon található információk a világ bármely tájáról elérhetők. A program célja a távol élő magyarok megszólítása, a más országokban működő magyar népművészeti szervezetekkel való kapcsolattartás. Elmélyült kapcsolatot ápolunk Kanada, Amerika, Ausztria, Dél-Amerika, Németország, Szlovénia (Muravidék), Szlovákia (Felvidék), Románia (Erdély), Szerbia (Vajdaság), Ukrajna (Kárpátalja) magyar néptáncosaival. Az Országos Táncháztalálkozóon minden évben megrendezzük a Minden Magyarok Tánca című programot, melyre immár több száz résztvevő érkezett a világ különböző országaiból.

A nyári időszakban rendszeresen megrendezésre kerül a „Hidak Magyar – Magyar Kulturális Találkozó”, melyre a határon túli magyarság néptáncgyűttese, táncos és zenész falusi hagyományörzői kapnak meghívást. A kiscsösi és Somló-környéki környezet méltó keretet ad a közös gálaműsoroknak, táncesteknek, szakmai előadásoknak.

KULTURÁLIS TERÜLETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK – MÚZEUM FENNTARTÁS, MÚZEUMI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Egyesületünk 2011-ben építette újjá a kiscsösi Interaktív Faluházat, mely élő hagyomány helyszíneként, parasztmúzeumként működik. Az épületben jelen vannak a régi idők eszközei, melyek nem csak kiállítási díszletként, de adott esetben használati tárgyként is működhetnek. Az istállóban valódi lovak, valódi szénát esznek, a kertben pedig a kisebb háztáji állatfajták is fellelhetők.

A Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001 pályázati azonosítóval rendelkező „„Kapaszkodj meg ebbe a földbe erősen, magyarom” - Érték, tudás, identitás a Somló-Ság kulturális tengelyén elnevezésű mintaprojekt időtartama alatt több új szakmai program is elindult, melyeknek a Faluház adott otthont. A mintaprojekt elsődleges célja, hogy a hagyományos értékeket élővé tegye, ne csak archiválja. Ezen célunk elérése érdekében az értékek köré olyan aktívan működő közösségeket építettünk fel, melyek tevékeny-segeikbe beépítve megélik és népszerűsítik értékeinket.

A MINTAPROJEKT MEGVALÓSULÁSA

Egyesületünk a néphagyományok ismeretében magasan képzett munkatársai bevonásával a 2018-as esztendőben több olyan térségi rendezvény előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában vállalt és vállal szakmai segítségnyújtást, amelyek (helyi népdalversenyek, szavalóversenyek, versmondó versenyek, rajzpályázatok, néptánc versenyek, népművészeti rendezvények) térségünk értékeire alapulnak és céljuk az aktív helyi közösségek megerősítése.

Szoros kapcsolatot ápolunk az iszkázi Önkormányzattal, mely a Nagy László Emlékház működtetője. Az általunk szervezett rendezvények, táborok látogatóinak kiemelt programja az Emlékház meglátogatása, Nagy László életművének megismerése, a kiállítás megtekintése.

CÉLJAINK:

- Visszavezetés a helyi kultúrába
- A helyi emberek kulturális érdeklődésének irányváltása
- A gyermekek és fiatalok nevelése
- Közösségi programok meghonosítása és az erre való igény megerősítése.

ÖSSZEGEZVE: A TÁRSADALMI „BOLDOGSÁGÉRZET” FOKOZÁSA.

A projekt időtartama nem teszi lehetővé, hogy kitűzött céljaink megvalósuljanak, hiszen ezek évtizedes tervek. Lépéseket azonban tehetünk. A létrehozott civil közösségek nagy része rövidtávon is önjáróvá tehető. Ez tehát a feladat és ennek elérése talán a program legnagyobb sikere. A felsorolt szakkörök nagy része folyamatosan működik és várhatóan folytatja tevékenységét. Szolgáltatásainkat lehetőségeinkhez mérten fenntartjuk, fejlesztjük. A Cselekvő közösségek projekten belül kitűzött rövidtávú céljaink tehát megvalósultak.

A fent említett tevékenységeink és céljaink megegyeznek a projektgazda (konzorciumvezető), azaz a Szabadtéri Néprajzi Múzeum (SZNM) és a Múzeumi Oktatási

és Módszertani Központ (MOKK) által elképzelt, és a mintaprojekt kimeneteli követelményeként előírt átfogó céljával. Ami nem más, mint a társadalmi aktivitás növelése, a fejlesztésbe bevont településeken a közösségi szerepvállalás erősítése, a települések önkormányzatai, kulturális intézményei és lakosai közötti kapcsolatok erősítése, az együttműködés kultúrájának magasabb szintre emelése.

KULTURÁLIS TERÜLETEK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS – KÖNYVTÁRI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, ARCHIVÁLÁS, DOKUMENTÁLÁS

Régi együttműködés, közeli kapcsolat köt minket az Eötvös Károly Megyei Könyvtárhoz, melynek regionális közművelődési feladataiban rendszeresen segítő partnerek vagyunk. A térség kis falvainak könyvtár által támogatott rendezvényein táncbemutatók, táncházak, kézműves foglalkozások formájában népszerűsítettük a magyar néphagyományt. A Megyei Könyvtár hosszú távon is segítheti munkánkat, hiszen tervezzük egy helyi gyűjtemény, kiskönyvtár szélesebb nyilvánosság elé tárását.

Elindítottuk és működtetjük a helyi kulturális értékeket, gyűjteményeket is tartalmazó médiatárunkat az Interaktív Faluházban. A médiatár anyagai között több, a térségben gyűjtött hangfelvétel, fotós és filmes rendezvénydokumentáció szerepel, melyeket szabadon hozzáférhetővé tettünk. Gyűjtjük a sajtóban megjelent, helyi vonatú írásokat, tudósításokat, melyeket a jövőben, rendszerezés után a megyei és az ajkai könyvtárak rendelkezésére bocsájítjuk, elhelyezzük a kiscsöszzi könyvtárban is.

Szorosra fűztük kapcsolatunkat a devecseri Művelődési Ház és Könyvtár intézményével is. Az elmúlt hónapokban több tanácskozás és rendezvény is zajlott az együttműködésnek köszönhetően. Devecserben értékbemutatót és kiállítást tartottunk a térség őstermelőinek, alkotóinak részvételével.

Hunyorgók Gyermek Bábcsoport

Élő Forrás Dalkör

„Bezzeg az én időmben” – beszélgető kör férfiaknak

A MINTAPROJEKTEN BELÜL LÉTREHOZOTT KÖZÖSSÉGEK, ALKOTÓKÖRÖK

• Hunyorgók Gyermek Bábcsoport

A csoport több általános iskolából verbuválódott, foglalkozásait Kiscsőszön, az Interaktív Faluházban tartja. Az elmúlt időszakban nagy sikerrel szerepelt a falvak ünnepi programjain, kisebb fesztiválokon, de képviselte Egyesületünket Békéscsabán, Veszprémben is, felléptek Veszprém Megye Értékünnepén.

• Élő Forrás Dalkör

A korosztályok kapcsolódásának, együttlétének legjobb lehetősége az együtt éneklésben rejlik. Az Élő Forrás Dalkör tagjai között pedagógusokat, és kisdíjakokat, szülőket és gyermekeket egyaránt lelhetünk. A közös időtöltés és a színvonalas szakmai munka eredménye az a siker, amelyet a csoport a devcséri Bakony-Somló Népművészeti Találkozón és a Kiscsőszzi Pajtafesztiválon kiérdemelt.

• „Bezzeg az én időmben” – beszélgető kör férfiaknak

A térségbeli falvakból rendszeresen találkozó férfiak alkotják ezt az új közösségi formát. A beszélgető kör legfontosabb küldetése a találkozás, társalgás, a férfiak dolgának kulturált rendezése. A gyakran vitákba is forduló társalgást mindig egy előre felvetett téma köré fonjuk, úgy hogy az lehetőleg érintse a térség kultúráját, a helyi emberek tevékenységét, érdeklődését (régik idők közbiztonsága, mezőgazdasági utak rendezése, vallási ünnepek, legénycsoportok szokásai, munkaesemények, évfordulók, stb.)

• Régi praktikák

Eredetileg egy csoport létrehozását terveztünk, de az egyre nagyobb érdeklődésnek köszönhetően két csoportot működtettünk. Illésházy Katalin a nemezés a szappankészítés mesterségével ismertette meg szakkörének résztvevőit. A másik csoport, az asszonykör az évszakok, időjárás és a helyi események kapcsán alakítja programját. Az egyszerű beszélgetések mellett szakmai kirán-

dulások, diótörés, gyümölcs befőzés, temető kapálás, betlehem készítés is belefér a programba.

• Bozót Néptáncgyűttes

A csoport létrehozásával egy, a teljes régiót lefedő kulturális szervezet alakult ki, mely a társadalom legszélesebb rétegeit érinti. Így egyesületünk talán legértékesebb társadalmi kezdeményezéséről beszélhetünk. A látogatói kör körülbelül ötven főre tehető. A tagok között vállalkozók, pedagógusok, óvónők, hivatalnokok és kétkezi munkások egyaránt szerepelnek, a korosztályi megoszlás is nagyon széles. A heti rendszerességgel zajló foglalkozások, együttlétek sikere folytán immár külön tehetségfoglalkozást is tartunk egy elkülönített időpontban, szintén heti rendszerességgel. Ezt a csoportot a Bozót kistestvéreként Rekettye Néptáncsoportnak neveztük el. A táncházas foglalkozások mellett egyre gyakoribbak az alkalmi összejövetelek, közös főzések, születésnap-i köszöntések, családios együttlétek, kirándulások. Valódi, élő közösséggé vált ez a kezdeményezés.

EGYÉB TÁRSADALMI PROGRAMOK A MINTAPROJEKTEN KÍVÜL

• Fiatal szülők iskolája

Egyesületünk kezdeményezésére gyakorta tartunk találkozót a térségben élő családok számára. Ezeken az alkalmakon olyan ismeretátadó beszélgetéseket szervezünk, amelyek a gyermeknevelés, a családfenntartás hasznos tudását bővítik. A találkozókra az előre eltervezett témakörök szakértőit is meghívjuk, így a beszélgetések valóban új ismereteket hoznak. Az elmúlt időszakban gyermekékeztetési, egészségügyi tanácsok, nevelési javaslatok hangoztak el, helybéli dalokat, mondókat tanultak a résztvevők. A találkozások egyben kitűnő ismerkedési alkalmak is, ahol a jelen lévő szülők és gyerekek kötetlenül is beszélgethetnek, játszhatnak.

Régi praktikák

Régi praktikák 2

Bozót néptáncgyűttes Erdélyben

Fiatal szülők iskolája

• Harcosok klubja

Véber Zoltán szakképzett tréner, aki az üzleti szféra sikerszakemberei számára tart fejlesztő tréningeket, vállalta, hogy a térségünk érdeklődői számára is szervez egy találkozó-sorozatot. A főként értelmiségieket tömörítő klub a személyiség, az emberi jellemzők formálásával foglalkozik. Megtanít hinni, kezdeményezni, bátran, határozottan kommunikálni és megtenni azokat a lépéseket, melyektől eddig tartottunk, de mindig szerettük volna meglépni őket. A kisfalvas térség hitevesztett lakóinak új jövőképet nyithatnak meg ezek a fejlesztő beszélgetések, megoldáskeresések, módszer megismerések.

Harcosok klubja

• Agyagtárgyak díszként és használati eszközként – „Cserepes alkotó”

A Reidmár Linda által vezetett tanfolyam lehetőséget biztosít az alkotásra azoknak, akik érdeklődnek az agyagozás és a fazekas mesterség alapjai iránt. A foglalkozások során szakértői segítséggel elsajátíthatják az agyagtárgyak készítésének alapjait, a korongozás technikáját és a tárgyak díszítésének módjait. Foglalkozások célja az alkotás örömeinek megtapasztaltatása, a kezűgyesség, kreativitás fejlesztése mellett.

Cserepes alkotó

• Angol nyelvtanfolyam

Nyelvtanfolyamunk lényege az angol nyelv legalapvetőbb szintjének elsajátítása. Célunk, hogy a tanfolyamon résztvevők képesek legyenek az egyszerű társalgás kifejezéseit megérteni, akár társalogni. Fontos, hogy le tudják küzdeni az idegen nyelv hallatán kialakuló gátlást, mely gyakran akadályozza a megértést és a megszólalást is. A tanfolyam nem jár kötelező megjelenéssel, nem ad bizonyítványt sem, egyszerűen csak praktikus tudást ad.

• Számítógépes alapismeretek

Az időskorúak gyakorta ütköznek nehézségekbe, ha a modern technikák alkalmazásával próbálkoznak. Az informatikai eszközök használata szinte lehetetlen cél mindaddig, amíg az első lépéseket meg nem teszi az ember. Rendszeres informatika szakkörünk hasznos ismereteket, gyakorlati alapokat ad ahhoz, hogy a laiku-

sok is képesek legyenek az egyszerűbb számítógépes programok és az internet kezelésére. Nem lesz többé probléma a távoli családtagokkal való skype-olás, vagy az internetes árrendelés, honlapokon való kalandozás.

Az Egyesület a Cselekvő közösségek projekt időszakában rengeteg program lehetőséget kínált Kiscsőszön és a térség településein. Célunk, hogy folyamatossá tegyük a közösségi eseményeket, amelyek egy idő után már nem létrehozást, csak koordinálást igényelnek. A programok létrejöttét ugyanis maga a helyi közösség fogja generálni.

Angol nyelvtanfolyam

Számítógépes alapismeretek

JELENTŐSEBB PROGRAMJAINK, MELYEK A MINTAPROJEKTHEZ KAPCSOLÓDNAK

- Falutakarítás és majális
- Családarchívum, társadalmi fotózás
- Polgármesterek konferenciája, értéktárak létrehozása, értékfeltáró programok
- Esélyegyenlőség – programok hátrányos helyzetűek számára
- Somló túrák, környezeti túrák gyermekeknek és felnőtteknek
- Kulturális rendezvények, koncertek, táborok, fesztiválok
- Családi piknik
- Lovas túrák
- Rendhagyó órák iskolások és óvodások számára

A PROJEKT EREDMÉNYEI

Rövidtávú eredményekről beszélhetünk. A felsorolt társadalmi formák, szervezetek mind létező, élő helyi közösségekké formálódtak. Ez a rengeteg rendszeres esemény nyüzsgővé, élővé tette a falut és a térséget egyaránt. Hatalmas hozzádék, hogy a közösségeink által létrehozott produktumok értéké válnak a térség önkormányzatai szemében. Egyre több a felkérés a népdalkör, a néptáncscsoportok fellépéseire, népi kézműves foglalkozások, kiállítások megtartására, és ami igazán öröm, képesek is vagyunk ezeket teljesíteni.

AZ EREDMÉNYEK SZÁMOKBAN:

Csoportjainkban, szakköreinkben – vagyis a kötetlen társadalmi szervezetekben 220 tagot számlálhatunk. Ha ehhez számítjuk az Élő Forrás Alapfokú Művészeti Iskolában tanuló 260 gyermeket, elmondhatjuk, hogy közel ötszáz embert érünk el közvetlenül, rendszeres foglalkoztatás formájában. Ehhez számolhatjuk a szülőket, közeli rokonokat, ismerősöket, akik a nyílt eseményeken vesznek részt. Így bizonyára többezres létszámot említhetnénk, bár ennek pontos felmérésére nincs lehetőségünk.

A FOLYTATÁS ALAPJAI:

A programban szereplő közösségek működtetéséhez és további események szervezéséhez jelentős támogatási forrásokat vehetünk igénybe. Több társadalomfejlesztési pályázatot is elnyertünk, melyek a következő évekre biztosítják a programok anyagi forrásait. Ezek mellett két jelentős beruházásra is támogatást nyertünk, melyek kapcsán különleges közösségi terek valósulnak meg Kiscsőszön. Ezek mindegyike a megkezdett folyamatok folytatását, a közösségek rendszeres működését szolgálja majd.

A FOLYTATÁS:

Egyesületünk feladata, hogy olyan folyamatokat gerjesszen, amelyek később a sikeres példa alapján önállóan is képesek újra és újra létrejönni, osztozni. A résztvevők élményei és a megszerezett tudás adhatja ezek alapjait. A társadalom létszámának megtartása és növelése nélkül ezek az eredmények hosszabb távon nem fenntarthatóak. Szükség van tehát azokra a kormányzati programokra is, amelyek más léptékben, de ugyanezt a célrendszert szolgálják. Ha ilyen folyamatok nem indulnak el hamarosan, akkor sajnos az eredményeink veszélybe kerülhetnek. Feladatunk tehát nem csak a helyi kapacitások helyzetbe hozása és segítése, hanem a vidéki társadalom ügyének lehető legerősebb érdekképviselete. Kapcsolatot építünk, tartunk a politikai élet érintett képviselőivel, minisztériumokkal és háttérintézményekkel, szakmai intézményekkel. Szeretnénk elérni, hogy a sikerekre hosszabb távú támogatási programok épüljenek.

Érték, tudás, identitás a Somló-Ság kulturális tengelyén című mintaprojekt eredményeit összefoglaló kiadvány
 Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001
 Felelős kiadó: Kovács Norbert
 Grafikai tervezés, layout: Gróf Róbert
 Nyomda: Pápai Nyomda Kft.

Az egyesület programjairól naprakész tájékoztatást adnak a www.hidakforum.hu és a www.eloforras.eu honlapok.

ELÉRHETŐSÉG:

**Élő Forrás
 Hagyományőrző
 Egyesület**
 8494 Kiscsős, Kossuth Lajos utca 47.

**Iroda és Interaktív
 Faluház**
 8494 Kiscsős, Kossuth Lajos utca 7.

**Hunyor Népfőiskola
 és Élő Forrás Alapfokú
 Művészeti Iskola**
 (azonos címen)

Telefon:
 +36-88-220156,
 +36-20-3786459
e-mail: cimbi@iplus.hu

eloforras@iplus.hu

Iszka Község
Önkormányzata

